

[Alfred Hansen.]

Grønland, at man har indført indkomstbeskatning, og da danske lærere i sin tid tog derop, var det, fordi de vidste, hvor mange penge de skulle have, og at de ingen skat skulle betale. Siden har man ikke forhøjet lønningerne nævneværdigt, men pålagt dem en klækkelig indkomstskat. Det er også interessant at se fremskridtspartiets synspunkter i det perspektiv. Hver dag sin fornøjelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 21 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om støtte til erhverv i Grønland. (Lovforslag nr. L 105. Fremsat 17/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Der var flere årsager til, at vi i Grønlandsrådet i sin tid opfordrede ministeren til at fremsætte lovforslag om ændring af erhvervsstøtte-lovgivningen på Grønland. En af de væsentligste er den, at de prognoser, vi har, fortæller os, at vi inden 1985 skal skaffe 4.500 nye arbejdspladser på Grønland.

Jeg anser det her genfremsatte lovforslag for at være et af midlerne til, at vi kan nå målet. Der er som sagt tale om en genfremsettelse, og lovforslaget tjener det meget væsentlige formål at bidrage til at skaffe alternative beskæftigelsesmuligheder på Grønland.

Jeg skal ikke gå dybere ind i de enkelte paragraffer, men henvise til, hvad jeg i januar sagde ved første behandling, Folketingets Forhandling 1976-77, 1. samling, sp. 4078. Ved den lejlighed lovede jeg ministeren en positiv medvirken, og det kan jeg stadig væk gøre.

Dohrmann (FP):

Vi har tidligere haft lejlighed til at tage stilling til dette lovforslag.

Jeg skal blot gentage, at når ministeren skriver i sine bemærkninger, at det vil betyde en forøgelse af beskæftigelsen, så tror jeg ikke en pind på det. I hver eneste by på Grønland er der et vist behov enten for det ene eller for det andet. De virksomheder er der i dag. Nu begynder man at pumpe statsmidler ind i det. Der kommer en konkurrenceforvridning. Det er det eneste, ministeren opnår – ud over naturligvis at få brugt nogle flere penge.

Aksel Pedersen (V):

Udviklingen i det grønlandske erhvervsliv er vel ikke forløbet lige efter ønske. Klimaforholdene er ændret, og prognoserne har vist sig ikke at kunne holde.

Grønlands landsråd og erhvervsstøtteudvalget anbefaler lovforslag nr. L 105, der giver ret så store midler for at bringe Grønlands erhvervsliv i en mere tilfredsstillende situation, så det kan optage de 4.500 personer, som man påregner der er behov for at optage i erhvervslivet frem til 1985.

Forslaget går ud på rentetilskudsordninger, statslån samt lån med statsgaranti. Især de sidste vil for mig at se være de mest interessante, idet der på Grønland står en del indskudsmasse, som kunne lånes ud mod større sikkerhed, hvilket ville føles mere rimeligt end at sende penge derop herneldefra. Der er også tale om en konsulentbistandsordning til handel, håndværk og industri.

Loven kræver en del større administration, men hvor meget står ikke i bemærkningerne.

Da lovens hensigt er at støtte det private initiativ, ser venstre med nogen velvilje på den. Formidlingen sker igennem erhvervsstøtteudvalget i Godthåb.

Som følge af forslaget må på lidt længere sigt påregnes et kapitalbehov på 100 mill. kr. årlig i en årrække. Det finder venstre er en ret kraftig stigning. Set sammen med de uudnyttede pengemidler på Grønland vil venstre nok forbeholde sig sin stilling til lånegrænser og mængder i udvalget.

Burgdorf (KF):

Jeg skal ikke knytte så mange kommentarer til dette lovforslag, men henvise til, hvad jeg sagde sidste gang, det var til første behandling.

Jeg forstår lovforslaget som et tilbud om hjælp til selvhjælp til Grønlands erhvervsliv, og jeg synes, vi må være enige i, at det er et tilbud, som hver enkelt deroppe må tage op og

[Burgdorf.]

overveje, om det er noget han kan bruge. Jeg synes, det er udmærket, at støtten bliver spredt over flere erhvervsgrøner. Så må vi jo bare håbe, mere kan vi ikke. Man kan give et tilbud og så håbe, at det bliver fulgt op, og at det bliver til lykke og gavn for det grønlandske erhvervsliv.

Langsted (CD):

Jeg kan på centrum-demokraternes vegne sige, at vi er enige i de principielle retningslinjer, der ligger i dette forslag hvad angår støtteordninger til udviklingen af Grønlands erhvervsliv. Jeg vil tilslutte mig, hvad de forrige ordførere har sagt, og måske tilføje, at der kan være meget, der er forsømt i Grønland, som vi nu kan råde bod på. Vi går positivt med i udvalgsarbejdet.

Ebba Strange (SF):

Da der er tale om genfremsættelse af et lovforslag, ved hvis behandling hr. Lars Emil Johansen var ordfører sidst, kan jeg nøjes med at henvise til, hvad han sagde ved behandlingen den 21. januar d. å., Folketingets Forhandlinger 1976-77, 1. samling, sp. 4081-4082. Det eneste, jeg har lyst til at understrege, er, at jeg ligesom hr. Lars Emil Johansen nok kunne have ønsket, at man havde prøvet at prioritere de andelsvirksomheder, som vi, der har rejst i Grønland, har set, og som vi fra socialistisk folkepartis side mener netop er en af vejene frem for det grønlandske erhvervsliv, der har så speciel en struktur. Men det er jo noget, man kan drøfte i udvalget og muligvis få nogle synspunkter ind om i lovgivningen.

Fuglsang (DKP):

Vi erkender også, at der er behov for at yde støtte til de grønlandske erhverv, som jo er kommet ud i en række vanskeligheder både på grund af de klimatiske ændringer, som er sket, men også på grund af den politik, der er ført, sådan som det blev sagt af centrum-demokraternes ordfører, ting, der er forsømte, men også en række ting, der er gjort.

Vi er ikke helt enige i den form for støtte, der er foreslået. Det vil sige, vi kan helt og fuldt gå ind for den støtte, der kan gives i form af lån, idet vi regner med, at disse lån først og fremmest bliver ydet til de rigtige, til grønlandere og, som det netop blev nævnt, til den

grønlandske andelsbevægelse. Vi kan også gå ind for de rente- og afdragsfrie lån, der er foreslået, men som det gælder tilsvarende forslag i Danmark, så er vi ikke nær så glade ved rentegarantierne. Der siges i bemærkningerne, at der findes en hel del midler i de grønlandske banker, og det, man forestiller sig, er jo, at disse penge, disse midler skal ud at arbejde. Men vi ved jo, at penge yngler ikke af sig selv. De værdier, som skabes, skabes og betales af det grønlandske folk. Vi vil fremover været ret så betænkelige ved det afsnit.

Men selve formålet, at hjælpe grønlanderne, er vi positive over for.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da hr. Svend Haugaard ikke kan være til stede under behandlingen af dette og de to følgende lovforslag, skal jeg på hans vegne komme med nogle bemærkninger om dem.

Om lovforslag nr. L 105 kan jeg sige, at der er afgjort behov for en ekstrapordinær støtte til erhvervslivet i Grønland, både til fiskerierhvervet og til de øvrige erhverv, og vi er derfor parat til at gå ind og bruge sådanne midler, som er foreslået her, udvidede støttemuligheder gennem erhvervsstøtteleven, konsulentbistand og mulighed for afskrivning af gæld og direkte tilskud til sanering af virksomhederne, og vi ser gerne på enkeltheder i et udvalg.

Honoré (KrF):

De forbedrede låne- og garantiordninger i dette lovforslag skal komme især fiskerierhvervet og fåreavlen til gode. Vi vil se velvilligt på de tanker, der er fremlagt i dette lovforslag. Men behovet anslås at være 4.500 nye arbejdspladser, det er jo et stort behov, og hvor meget de 5-6 mill. kr. som dette lovforslag vistnok vil medføre af ekstraudgifter, vil forbedre situationen, det ser jeg lidt mere skeptisk på.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet går ind for, at vi overfører midler til Grønland, og som vi gav udtryk for både ved vores ordførers tale under finanslovens anden behandling og ved afstemningerne, går vi ind for, at denne bistand ydes gennem bloktilskud, hvor grønlanderne selv har fuldt herredømme over, hvad midlerne skal gå til. Vi mener, at det grønlandske samfund så selv kan gøre det, hvis det ønsker at støtte disse erhvervsformål, der her er tale om. Vi mener

[Ib Christensen.]

ikke, at det danske folketing eller centraladministrationen herhjemme så detaljeret skal blande sig heri.

Derfor må vi altså af principielle grunde sige, at vi ikke kan medvirke til dette forslags fremme, men at vi altså er positivt indstillet over for generelle tilskud til det grønlandske samfund, som det grønlandske samfund fuldstændig selv forvalter.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den overvejende positive tilslutning, der er givet til dette lovforslag, der jo tidligere har været behandlet her i tinget. Jeg synes, at en videre forhandling kan foregå i udvalget, og jeg vil naturligvis være parat til at tilstille udvalget alle oplysninger, som man måtte have behov for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det under punkt 12 besluttede udvalg på 21 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om kommuneskat. (Indførelse af landsskat).

(Lovforslag nr. L 106. Fremsat 17/3 77).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Søren B. Jørgensen (S):

Lovforslaget er jo oprindeligt en del af et lovforslag, der blev fremsat i sidste samling, og hvoraf vi gennemførte første del. Anden del er så det forslag, der foreligger her. Det går ud på at bemyndige landsrådet til at fastsætte en landsskat op til 5 pct. Hvis man læser landsrådets forhandlinger, så vil man kunne se, at man drømmer ikke om at gå op på de 5 pct., i hvert fald ikke foreløbig. Under hensyntagen til landskassens økonomi kan vi fra socialdemokratiets side støtte forslaget. Vi kan tilsige en velvillig behandling.

Dohrmann (FP):

Da forslaget til lov om kommuneskat i Grønland var til behandling i 1974, tror jeg det var, stillede fremskridtspartiet det ændringsforslag, at ikrafttrædelsestidspunktet blev udsat til år 2317. Dengang var der ingen, der kunne støtte forslaget, men efterhånden som hele bureaukratiet deroppe på Grønland har udviklet sig med hensyn til skatter og kontrol og alt muligt, tror jeg nu nok, at de, der ville være helt ærlige og ikke skulle følge partidisciplinen, som man desværre er alt for vant til, i dag måtte erkende, at man burde have støttet det ændringsforslag.

Det samme gælder dette, hvor man foreslår indførelse af en landsskat: det er simpelt hen kun at flytte penge fra den ene offentlige kasse til den anden. Nu er hr. Alfred Hansen gået, for ellers er jeg sikker på, at han ville have kunnet høre ministeren bekræfte nu om lidt, at hver eneste gang man forhøjer skatter på Grønland, kommer alle organisationerne springende og får lønforhøjelse. Jeg vil også vædde temmelig meget på, at den lærerforening, ministeren nu skal have forhandling med senere på eftermiddagen, allerede har inkluderet de her foreslåede 5 pct.s skattestigninger. Derfor er der intet som helst fornuftigt i at forhøje skatterne, medmindre man da mener, at folk tjener for meget deroppe. Men så skal man sige det rent ud og ikke bare komme og forhøje skatten og så forhøje lønningerne bagefter.

Aksel Pedersen (V):

Venstre vil se velvilligt på dette lovforslag i udvalget. Det er klart, at en landsskat i nogen grad er ensbetydende med indførelse af statskat på Grønland, men som forholdene er, hvor man jo har store lønninger at arbejde med, er det vel også rimeligt, at de, der har de store lønninger, også bidrager til den almene virksomhed deroppe, og det vil venstre gå ind for.

Burgdorf (KF):

Med dette lovforslag vil man jo indføre de nye fagre tider i Grønland med de velsignelser og forbandelser, som det fører med sig, her bl. a. skatterne, men som jeg sagde ved forrige førstebehandling, vil vi gå positivt ind i udvalgsarbejde om dette; det står vi ved.

Langsted (CD):

Hr. Burgdorf sagde velsignelser og forban-